

LÄROPLANEN FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN PÅ SVENSKA I ESBO

LOKALA TEXTER KAPITEL 1-12 FR.O.M. 1.8.2025

1 DEN LOKALA LÄROPLANENS BETYDELSE OCH UPPGÖRANDE AV DEN

Den grundläggande utbildningen anordnas i enlighet med de nationella normerna och läroplanen för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo. Läroplanen är ett levande arbetsredskap för alla lärare. Personalen diskuterar läroplanen tillsammans ur olika perspektiv och hur den tillämpas i skolan i syfte att ge undervisning av hög kvalitet för varje elev. En elev har enligt lagen om grundläggande utbildning rätt att varje skoldag få undervisning enligt läroplanen. Alla som arbetar med eleverna ska verkställa den läroplan som utbildningsanordnaren godkänt och följa övriga normer som reglerar arbetet. Hur läroplanen för den grundläggande utbildningen förverkligas följs upp som en del av skolans utvärderings- och utvecklingsarbete. Läroplanen utvecklas och uppdateras vid behov.

Beredningen av läroplanen för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo har gjorts i ett brett samarbete. Personalen, eleverna, vårdnadshavarna, samarbetspartner och andra intresserade har haft möjlighet att delta i arbetet på många olika sätt. Representeranter för social- och hälsovården har haft möjlighet att kommentera de kommunala texterna och ledningsgruppen för barn och ungas välmående också har behandlat frågor i läroplanen beträffande barns och ungas välbefinnande på sina möten.

Läroplanen för den grundläggande utbildningen i Esbo består av de nationella grunderna och våra lokala preciseringar. Därutöver finns punkter som skolan ska definiera i sin skolvisa läroplan och/eller i läsårsplanen. De ämnesvisa delarna är gemensamma för alla skolor, med undantag av de tillägg som skolorna gör i enlighet med vad som bestäms i denna läroplan. Tillsammans bildar dessa delar en helhet som läraren ska följa i sin planering, sitt genomförande och sin utvärdering av undervisningen. Nämnden Svenska rum fattar beslut om vår lokala läroplan. Skolornas direktorer godkänner de skolvisa läroplanerna och läsårsplanen.

1.3 Utvärdering och utveckling av den lokala läroplanen

Lagen om grundläggande utbildning utgör grunden för utvärdering. Utbildningsanordnaren ska utvärdera utbildningen och bedöma vilken effekt den har samt delta i extern utvärdering av verksamheten. Syftet med utvärdering är att stöda utvecklingen av utbildningen och förbättra förutsättningar för lärande.

Ett villkor för att kunna upprätthålla och utveckla kvaliteten på undervisningen är att undervisningspersonalen målmedvetet genomför självvärdering. Lärarna ska använda utvärderingsinformation och dokumentation om elevens lärande och skolgång för pedagogisk planering och för att utveckla undervisningen. Bedömning av lärande är även ett verktyg som

läraren använder för självbedömning och för att reflektera över sitt arbete. Respons från eleverna och vårdnadshavarna samt andra samarbetsparter ska beaktas för att utveckla verksamheten i skolan. Läroplanens mål, innehåll och riktlinjer för undervisningen utgör grunden för skolornas självvärdering.

Skolornas självvärdering utgår från modellen för fortlöpande förbättring. Med hjälp av regelbunden självvärdering får skolans personal möjlighet att med jämna mellanrum stanna upp och utvärdera sitt arbete. Centralt i självvärderingen är den verksamhet som eleven berörs av. Skolorna i Esbo följer ett gemensamt självvärderingssystem som baserar sig på de nationella kvalitetskriterierna för den grundläggande utbildningen. Skolornas självvärderingssystem tar fasta på de olika delområden som grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014 ålägger att utvärderas och i det ingår även elev- och vårdnadshavarenkäter.

Modellen för fortlöpande förbättring innebär systematisk granskning, utvärdering och utveckling av den egna insatsen som en del av arbetet i vardagen. Fortløpande förbättring börjar med att man genom självvärdering tar fram och väljer ut utvecklingsobjekt. Att utveckla verksamheten med hjälp av modellen för fortlöpande förbättring är ett gemensamt ansvar för alla inom skolan.

Genom fortlöpande förbättring främjar man ett tankesätt som är inriktat på utvärdering av det egna arbetet och på utveckling. Fokus ligger på det som man själv kan påverka. Med hjälp av fortlöpande förbättring kan man ingripa i missförhållanden som upptäcks, men också ytterligare förstärka befintliga styrkor. Samtidigt är det också ett verktyg för deltagande, som varje medlem i en arbetsgemenskap kan använda för att utveckla sitt arbete och sin arbetsgemenskap.

De gemensamma målen för utveckling definieras i läsårsplanen och uppföljningen rapporteras läsårsvis.

1.4 Uppgörande av den lokala läroplanen och centrala beslut gällande den

Timfördelningen för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo innehåller två så kallade Esbotimmar, en i modersmål och litteratur i årskurs 3 och den andra Esbotimmen i modersmål och litteratur i årskurs 4. Språkprogrammet definierar riktlinjer för språkundervisningen i olika lärokurser.

4 VERKSAMHETSKULTUREN I EN ENHETLIG GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING

4.1 Verksamhetskulturens betydelse och utvecklandet av den

Värdegrunden, synen på lärande och målen för den grundläggande utbildningen konkretiseras i verksamhetskulturen. En verksamhetskultur består av både officiella och inofficiella värden, attityder, handlingsmönster, verksamhetsformer och beteenden. En gemensam verksamhetskultur skapas i interaktion mellan alla som medverkar i gemenskapen. För att garantera ett jämlikt bemötande av alla parter i gemenskapen uttalas och synliggörs verksamhetskulturen i skolan.

Verksamhetskulturen ska byggas upp så att den konsekvent främjar kvalitativ pedagogik. Principerna för utvecklandet av verksamhetskulturen (4.2) ses som jämbördiga. Också målen för den gemensamma elevvården beaktas. De beslut som skolan fattar gällande skoldagens struktur och övrig verksamhet som ordnas formar även skolans verksamhetskultur. Skolan ska bygga upp skoldagen i enlighet med principerna för utvecklandet av verksamhetskulturen. Undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande ska genomsyra skolans dagliga verksamhet.

Skolorna utvecklar sin verksamhetskultur på lika grunder för att garantera enhetlighet mellan skolorna, men också lokala möjligheter, förutsättningar, behov och individuella intressen för varje skola beaktas i utvecklingsarbetet. Alla skolor har en stark, enhetlig verksamhetskultur där gemenskapen stöder och främjar undervisningsarrangemang som stödjer förutsättningar för lärande. Rektorn ansvarar för att leda skolans verksamhetskultur och utveckla undervisningsarrangemang som stöder förutsättningar för lärande. Alla i skolan behöver samarbeta och ha tillräcklig kompetens för att genomföra och utveckla undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande. Rektorn leder kompetensutvecklingen på sin skola i enlighet med personalens kompetens och aktuella behov som uppstår.

I de svenspråkiga skolorna i Esbo har en ändamålsenlig resurs avsatts skolvis för att genomföra undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande. Rektorn ansvarar för hur denna resurs används.

4.2 Principer för utvecklandet av verksamhetskulturen

Utgångspunkten är en skola för alla elever. Eleverna erbjuds, i förhållande till sina förutsättningar, lämpliga utmaningar samt behövligt stöd för sitt lärande och sin utveckling. Verksamhetskulturen utvecklas så att varje barn har möjlighet att agera, utvecklas och lära sig som en unik individ och som medlem i gemenskapen. Elevernas lärande ska främjas genom undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande. Alla som arbetar i

skolan bär ansvar för elevens lärande och skolgång samt hens välmående i skolgemenskapen. Varje elev har rätt att må bra i sin skola.

Förståelse och respekt mellan individer och grupper samt ett ansvarsfullt agerande gentemot varandra utgör grunden för skolans verksamhetskultur. Varje skola ska ha en plan för jämställdhet och likabehandling, som är en bilaga till läroplanen.

Resultatenheten Svenska bildningstjänster har en gemensam stomme för planen.

Verksamhetskulturen främjar en dialog eleverna emellan, mellan eleverna och de vuxna samt mellan de vuxna i skolan. Personalen är medveten om sin roll som förebilder för eleverna. Eleverna deltar i planeringen, genomförandet och utvecklingen av skolans verksamhet tillsammans med en öppen, aktiv och handledande personal.

Verksamhetskulturen främjar samarbete, gemensamt ansvarstagande och delaktighet. Delaktighet främjas genom mångsidigt samarbete med hemmen, olika organisationer och andra aktörer. Tillsammans strävar man efter att skapa en öppen mötesplats för de som är delaktiga i skolans gemenskap. Ett fungerande samarbete förutsätter att alla tar sitt ansvar och är medvetna om sin roll inom samarbetet. Målet är att skapa en meningsfull helhet för eleverna mellan de aktörer som är verksamma i skolan.

Verksamhetskulturen i skolan värnar om den finlandssvenska kulturella och språkliga identiteten samt beaktar enskilda elevers kulturella bakgrund. Det ska vara naturligt att använda olika språk parallellt i skolans vardag. Skolan ger en kunskapsgrund för eko-social bildning där eleven uppmuntras att öppet bemöta mångfald.

Skolan stöder alla sina medlemmar i lärandet på ett mångsidigt sätt. Personalen utvecklar aktivt verksamheten i skolan samt erbjuder möjligheter och uppmuntras till att pröva nya metoder och flexibla lösningar. Verksamhetskulturen uppmuntrar eleverna till att pröva och experimentera samt ger utrymme till aktiviteter, kreativitet, motion, lek och upplevelser.

Skolvis beskrivs:

Hur förverkligar skolan principerna för utvecklandet av verksamhetskulturen:

- **En lärande organisation:**
- **Välbefinnande och trygg vardag:**
- **Kommunikation och mångsidiga arbetssätt:**
- **Kulturell mångfald och språkmedvetenhet:**
- **Delaktighet och demokrati:**
- **Likabehandling och jämlikhet:**

- **Ansvar för miljön och en hållbar framtid:**

Hur är elever och vårdnadshavare delaktiga i utvecklandet av skolans verksamhetskultur:

5 SKOLARABETE SOM FRÄMJAR LÄRANDE OCH VÄLBEFINNANDE

5.2 Samarbete

Samarbete mellan hem och skola

Ett konstruktivt samarbete mellan hem och skola är ett effektivt stöd för elevens lärande och skolgång samt utveckling. Vårdnadshavare har huvudansvaret för fostran och skolan har huvudansvaret för undervisningen. Vårdnadshavares uppgift är att stöda, uppmuntra och leda barnens skolgång samt att övervaka att barnet fullgör sin läroplikt. Skolans uppgift är att stöda hemmen i deras fostringsuppgift. Detta sker genom att uppmuntra vårdnadshavare till ett ansvarsfullt föräldraskap och att aktivt stöda barnen i studierna. Vårdnadshavare respekteras för sin kännedom om och sitt ansvar för sina barn, och bemöts som jämställda parter. Ibland kan information om elevens hemförhållanden behövas för att kunna arrangera elevens undervisning på ett ändamålsenligt sätt. Bestämmelserna om sekretess gäller för sådan information. Målet med samarbetet är att bygga upp ett förtroendefullt och konstruktivt samarbete med vårdnadshavare.

Ett meningsfullt samarbete bygger på ömsesidig respekt för varandra. Alla parter ansvarar för upprätthållandet av ett fungerande samarbete. För att stöda samarbetet ska skolan erbjuda vårdnadshavare mångsidiga samarbetsformer, tillgång till information och möjlighet att komma med initiativ. Skolan beaktar familjers olika behov av samarbete. Familjer med annan kulturell bakgrund görs förtrogna med det finländska skolsystemet och dess kutymer. Tolk kan användas som stöd för samarbete med vårdnadshavare. Samarbetet mellan hem och skola sker både på individ- och skolnivå. Skolan samarbetar med vårdnadshavare så att vårdnadshavare för sin del kan stöda sitt barns målinriktade lärande och skolgång. Läraren får ökad kännedom om eleven genom interaktion med hemmet, vilket hjälper läraren att planera och genomföra undervisningen. Då eleven är i behov av stöd för sitt lärande och sin skolgång är samarbetet betydelsefullt för att identifiera, planera och förverkliga de nödvändiga stödåtgärderna.

Vårdnadshavare har rätt att delta i skolans läroplansarbete, särskilt då det gäller att fastställa värdegrunden, målen för fostran och ordningsreglerna. Skolan ordnar årligen minst ett tillfälle för vårdnadshavare att träffa barnets lärare och för att få information om läsårets program inklusive principerna för förverkligandet skolans verksamhet. Vårdnadshavare har rätt att årligen träffa barnets klasslärare/klassföreståndare personligen och att vid behov ta kontakt

med skolans elevvårdsgrupp, elevhandledare och/eller andra lärare. Skolan kontaktar vårdnadshavarna och har skyldighet att informera dem om angelägenheter som berör elevens välbefinnande och studieframgång.

Vårdnadshavarna har rätt till representation i skolans direktion. En av direktionens uppgifter är att utveckla nya och mångsidiga förfaringssätt för att främja samarbetet mellan hem och skola. Även föräldraföreningen och klassombud främjar samarbetet med vårdnadshavarna och utvecklingen av gemenskapen i klasserna och skolan.

Utöver befintliga strukturer för samarbetet utvecklar skolorna nya samarbetsformer som stöder dialogen med hemmet. Skolan ger vårdnadshavarna information om olika samarbetsformer mellan hem och skola samt om främjandet av välbefinnandet och tryggheten i skolgemenskapen. Vårdnadshavarna informeras om läroplanen, ordnandet av undervisningen och handledningen, bedömningen i anslutning till studierna, elevernas möjligheter att få stöd och elevvård. Skolan ger vårdnadshavare information om hur uppgifter som gäller det egna barnet hanteras, hur information erhålls och överförs, samt om frågor kring sekretess. Informations- och kommunikationstekniken ska utnyttjas i syfte att förbättra både informationsgången och kontakten mellan hem och skola. Vårdnadshavarna har möjlighet att följa undervisningen. Med tanke på eleverna och undervisningen är det önskvärt att vårdnadshavare kommer överens med läraren om en lämplig tidpunkt.

Skolans interna samarbete och samarbete med andra parter

Personalen i skolan samt övriga sakkunniga som arbetar med eleverna och deras vårdnadshavare bildar en mångprofessionell fostringsgemenskap. Det betyder att vars och ens kunskaper och erfarenheter förenas för att skapa de bästa förutsättningarna för att främja välmående, trivsel och lärande.

Till skolans personal hör att delta i enhetens läroplansarbete och i andra pedagogiska diskussioner för att skapa en gemensam förståelse för skolans mål och för att implementera läroplanens innehåll i vardagen. Under ledning av rektorn utvärderas och utvecklas skolans verksamhet och verksamhetskultur samt undervisningsarrangemang som stödjer förutsättningar för lärande. Dessa är inte statiska utan lever i tiden utgående från rådande omständigheter. Var och en har ansvar för att bidra till det gemensamma arbetet samt att följa de gemensamma riktlinjerna. Personalen har rätt till representation i skolans direktion.

Skolan samarbetar med andra skolor för att utveckla den grundläggande utbildningen. Via samarbetet främjas en jämlik grundläggande utbildning. Tillsammans med förskoleundervisningen och läroanstalter på andra stadiet skapas kontinuitet i elevens lärtig.

Samarbete vid övergångsskeden

Samarbete behövs särskilt vid övergångarna i den grundläggande utbildningen och när eleven byter skola. Olika övergångar i elevens lärtig är viktiga skeden i hans liv. En smidig övergång

främjar elevens känsla av trygghet och välbefinnande. Förfaringssätten ska utvärderas och utvecklas genom samarbete mellan personalen. Även respons från eleverna och vårdnadshavarna ska beaktas.

När en elev flyttar över till grundläggande utbildningen/andra stadiet eller byter klass/skola följs Esbos gemensamma anvisningar för dataöverföring.

När en elev byter klass/skola eller flyttar över till den grundläggande utbildningen i Esbo får eleven och vårdnadshavarna information om den nya skolan och dess mål, uppdrag och förfaringssätt. Eleven och vårdnadshavarna erbjuds även möjlighet att besöka den nya skolan inom Esbo i förväg.

Vid övergångarna samarbetar personalen i elevens nuvarande enhet/klass/skola och personalen i den nya klassen/skolan i Esbo genom att föra gemensamma diskussioner om pedagogiken i respektive enhet/klass/skola.

Handledning vid övergångsskedena beskrivs närmare i Handledningsplanen för grundläggande utbildning i Esbo som utgör en bilaga till läroplanen och i de skolvisa delarna i handledningsplanen.

Samarbetet och informationsöverföringen vid övergångsskedena då eleven är i behov av stöd beskrivs närmare i kapitel 7.8.

Sammanhållen förskole- och nybörjarundervisning

Sammanhållen förskole- och nybörjarundervisning (SFN) är en verksamhetsform där förskolan och årskurs 1 och eventuellt årskurs 2 utgör en helhet. Inom denna helhet samarbetar personalen inom förskoleundervisningen och nybörjarundervisningens lärare. Detta möjliggör arbete med åldersblandade barngrupper under en längre tidsperiod och utbyte av pedagogisk kompetens.

Genom den sammanhållna förskole- och nybörjarundervisningen erbjuds eleven arbete utgående från egen utvecklingsnivå, oavsett ålder. På detta vis skapas en miljö som gynnar alla elever och där de enskilda individerna stöder varandra på olika sätt. Undervisningen planeras så att alla elever ska ges möjlighet att vara delaktiga och få positiva läroupplevelser. Fördelen med den sammanhållna undervisningen är att den binder samman övergången från förskolan till nybörjarundervisningen för att ge eleven en trygg miljö.

Sammanhållen förskole- och nybörjarundervisning förverkligas i skolan på följande sätt (görs upp i samarbete med närförskolan): Skriv text här

5.4 Olika sätt att anordna undervisningen

5.4.1 Undervisning enligt verksamhetsområden

I enlighet med ett avtal mellan Esbo stad och Helsingfors stad kan undervisning enligt verksamhetsområden i en specialklass vid behov ordnas i en skola i Helsingfors. Ifall det finns en elev som studerar enligt verksamhetsområden i någon av Esbos svenska skolor planeras undervisningen individuellt för eleven.

5.4.2. Flexibel grundläggande utbildning

Syftet med flexibel grundläggande utbildning är att minska studieavbrott och förebygga utslagning. Målet är att förstärka elevens studiemotivation och livskompetens samt att helhetsmässigt stöda elevens lärande och skolgång under den grundläggande utbildningen. I flexibel grundläggande utbildning får eleven stöd vid övergången till studier på andra stadiet, huvudsakligen inom yrkesutbildningen, och undervisningen strävar efter att ge eleven sådana färdigheter som behövs för att genomföra studierna. I verksamheten betonas elevens motivation för att ta ansvar för sin egen framtid. Verksamheten stöder elever med bristande motivation och elever som underpresterar att förstärka och utveckla sina kunskaper och färdigheter samt att öka sin kompetens att hantera sitt liv och sin vardag.

FLEX-klassens verksamhet är avsedd för elever i årskurserna 8 och 9. I första hand antas elever i årskurs 9 och om det därefter finns lediga platser kan även elever i årskurs 8 antas.

Anordnande av undervisning

Flexibel grundläggande utbildning anordnas i huvudsak i enlighet med den grundläggande utbildningens allmänna läroplan. Undervisningen ordnas i en egen grupp (FLEX-klass) i skolan, på arbetsplatser och i andra adekvata lärmiljöer. I undervisningen tillämpas aktiverande och mångsidiga undervisningsmetoder samt arbetssätt och olika lärmiljöer utnyttjas. Fokus ligger på yrkesövergripande samarbete mellan olika organisationer.

Ungefär en tredjedel av undervisningen för eleverna genomförs på arbetsplatser eller i andra adekvata lärmiljöer. Eleverna utför enligt läroplanen utarbetade, individuellt anpassade inlärningsuppgifter i skolan, på arbetsplatser eller i andra lärmiljöer. I anslutning till uppgifterna handleds eleverna till att gradvis ta ett ökat ansvar för sina studier. För att eleven får tillräcklig handledning är individuella arrangemang nödvändiga. För närhandledningen på arbetsplatsen ansvarar en arbetstagare, som handleder och stöder eleven i inläringen i arbetet.

För alla elever i flexibel grundläggande utbildning görs en plan för flexibel grundläggande utbildning (FLEX-plan). I FLEX-planen beskrivs hur den flexibla grundläggande utbildningen ordnas för eleven i skolan, på arbetsplatser och i övriga lärmiljöer. Ifall eleven får elevspecifikt

stöd, ska den flexibla grundläggande utbildningen beskrivas i planen för genomförande av elevspecifikt stöd. I planen definieras även hur elevens vårdnadshavare kan stöda skolgången.

Ett team, bestående av en specialklasslärare och en handledare, ansvarar för verksamheten i FLEX-klassen. Specialklassläraren i FLEX-klassen har huvudansvar för undervisningen och samarbetet med vårdnadshavarna. Handledarens uppgift är att erbjuda personligt stöd för eleverna, både individuellt och i grupp, och delta i samarbetet med elevernas vårdnadshavare. Hen deltar mångsidigt i FLEX-gruppens verksamhet och följer upp elevernas övergång till andra stadiet. Handledaren ansvarar för att skapa och koordinera samarbetet med arbetsplatserna. FLEX-teamet besöker arbetsplatserna och följer hur studierna framskrider. Skolan ingår ett skriftligt avtal om arbetsfördelningen och ansvar mellan lärare/handledare och de personer som ansvarar för handledningen på en arbetsplats.

Samarbete, stöd för lärande och skolgång samt elevvård

Vårdnadshavarna är skolans viktigaste samarbetspartner i anordnandet av flexibel grundläggande utbildning. FLEX-klassens verksamhetssätt förutsätter engagemang från hemmet. Utökad kontakt mellan hem och skola konkretiseras bl.a. vid uppgörandet av elevens FLEX plan och vid uppföljningen av elevens skolgång.

Inom ramen för FLEX-klassens verksamhet samarbetar skolan mångprofessionellt med andra sektorer i syfte att bygga upp stödnätverk för eleverna. Naturliga samarbetspartner är bland annat stadens ungdomsväsende samt social- och hälsovårdssektorn, yrkesläroanstalter, gymnasier och ungdomsverkstäder.

Eleverna i flexibel grundläggande utbildning har rätt till lagstadgat stöd, handledning och elevvård. Stöd och elevvård anordnas för elever i flexibel grundläggande utbildning i enlighet med läroplanen för grundläggande utbildning. Elever i flexibel grundläggande utbildning omfattas av elevvården i den skola där klassen är placerad.

En elev inom flexibel grundläggande utbildning kan få elevspecifika stödåtgärder, förutsatt att eleven inte dessutom har beslut om att avvika från grundläggande utbildningens mål och därmed kan följa den läroplan som används i undervisningen och att arrangemanget som helhet kan anses ha ett mervärde för eleven. Om eleven får elevspecifikt stöd, görs en plan för genomförande av elevspecifikt stöd, där man beskriver hur undervisningen ska ordnas.

FLEX-klassen är en del av skolgemenskapen och eleverna deltar i skolans gemensamma verksamhet.

Bedömning

Inom den flexibla grundläggande utbildningen följs den grundläggande utbildningens principer om mångsidig och kontinuerlig uppföljning och utvärdering samt kriterier för

elevbedömning. I FLEX-klassen ansvarar specialklassläraren och eventuella ämneslärare som undervisar eleven för elevbedömningen.

Under perioderna för inläring i arbetet utvärderar arbetsgivaren elevens prestation tillsammans med eleven och FLEX-klassens specialklasslärare och handledare.

Antagning

Antagningsprocessen och antagningskriterier fastställs av nämnden Svenska rum med ett skilt beslut.

5.4.3 Framskridande i studier enligt målhelheter

I elevens plan ska målhelheterna för eleven, innehållet i dem, elevens framsteg i studierna och principerna för bedömningen skrivas in. Planen utarbetas i samarbete mellan de lärare som undervisar eleven, eleven själv och elevens vårdnadshavare. Genomförandet av planen ska utvärderas alltid då elevens behov förutsätter det, men minst en gång per läsår. Om eleven inte avancerar i sina studier enligt planen, måste detta diskuteras med vårdnadshavarna och nödvändiga åtgärder vidtas.

Innan en elev övergår till studier enligt målhelheter ska ett förvaltningsbeslut fattas. Beslutanderätten om framskridande i studier enligt målhelheter definieras i Beslutanderätt i enlighet med lagstiftningen som gäller småbarnspedagogik och utbildning för tjänstemän inom Esbo stads resultatenhet Svenska bildningstjänster och staben för sektorn.

5.4.6 Undervisning för elever som är patienter inom den specialiserade sjukvården och konsultativ sjukhusundervisningstjänst

Undervisning för en elev som är patient inom den specialiserade sjukvården

Sjukhusundervisningen är avsedd för elever som är patienter på sjukhuset, får specialiserad sjukvård eller har en HUS öppenvårdskontakt. En plats i sjukhusundervisningen kan beviljas ifall den anses stöda elevens vård och rehabilitering som helhet. Även elever som i enlighet med en sakkunnigs bedömning kan dra nytta av sjukhusundervisningen, kan beviljas plats där. En elev i sjukhusundervisningen kan få elevspecifika stödåtgärder som definieras i elevens plan för genomförande av elevspecifikt stöd.

I sjukhusundervisningen strävar man till att anpassa undervisningen enligt elevens personliga resurser och livssituation. I sjukhusundervisningen betonas utöver fostran och undervisning samarbete mellan lärarna i sjukhusundervisningen, lärarna i elevens egen närskola, vårdnadshavarna och vårdinstanserna. Elever i sjukhusundervisningen har rätt att få elevvård enligt Esbo stads elev- och studerandevårdsplan.

Sjukhusundervisning i klass på svenska i Esbo anordnas i samband med Keinumäen koulu. Undervisningen leds av rektorn för rektorn för Lagstads skola. Undervisningen i sjukhusskolan anordnas för elever i åk 1–9. Ansökan om en plats i sjukhusundervisningen görs enligt Svenska bildningstjänsters anvisningar.

En elev med placering i sjukhusundervisning behåller sin elevplats i sin egen närskola. Personal i sjukhusundervisningen samarbetar med elevens närskola med tanke på anordnandet av undervisning och elevvård. Eleven ska få det stöd som behövs vid övergången till sjukhusundervisning eller återgången/övergången tillbaka till sin egen närskola eller någon annan skola. En plan för övergång till sjukhusundervisning och återgång/övergång till närskola eller annan skola görs upp tillsammans med elevens mångprofessionella team.

Konsultativ sjukhusundervisningstjänst

Konsultativ sjukhusundervisningstjänst på svenska erbjuds till skolor i Esbo samt till skolor i övriga kommuner i Västra Nylands välfärdsområde enligt en överenskommen arbetsfördelning mellan Esbo stad och Raseborg.

Esbo stad erbjuder konsultativ sjukhusundervisningstjänst på svenska riktad till lärare som undervisar eleven. Konsultationen ska främst ha en pedagogisk inriktning.

Målet är att stärka lärarnas kompetens så att eleven kan få det stöd hen behöver i sin egen närskola. Genom konsultation främjas utvecklingen och användningen av förebyggande och tidiga stödformer som en del av skolornas verksamhetskultur och strukturer.

Den konsultativa sjukhusundervisningstjänsten inkluderar till exempel telefonkonsultationer, distans- och närmöten, nätverkssamarbete samt skolbesök. Konsultationen kan ske anonymt. Ifall en konsultation inte sker anonymt ska det alltid göras med elevens och dennas vårdnadshavare tillstånd.

Ansökan om konsultativ sjukhusundervisningstjänst görs enligt Svenska bildningstjänsters anvisningar. Anvisningarna ges separat till övriga kommuner inom Västra Nylands välfärdsområde.

5.4.7 Avvikande ordnande av grundläggande utbildning

Om en elev tidigare har fullgjort lärokursen i ett läroämne ska detta påvisas med ett betyg från den elevens tidigare skola.

Beslut om genomförandet av en särskild examen fattas utifrån en individuell plan för eleven där de olika prov som ingår i examen och de ansvariga lärarna fastställs.

5.4.8 Undervisning i särskilda situationer

Vid behov av undervisning vid särskilda situationer så som de beskrivs i läroplanensgrunderna följs samma riktlinjer som vid övriga byten av läroanstalter. Samarbete vid övergångar beskrivs närmare i kapitel 5.2.

5.5 Annan verksamhet som stödjer målen för undervisning och fostran

Det praktiska skolarbetet ordnas så att arrangemangen stöder målen för undervisning och fostran samt främjar en enhetlig verksamhetskultur i den grundläggande utbildningen. Annan verksamhet i skolan stärker för sin del upplevelsen av en bra och trygg skoldag samt möjliggör en enhetlig och omväxlande dag utifrån elevens perspektiv. De skolvisa arrangemangen kring annan verksamhet bestäms i läsårsplanen.

Klubbverksamhet

Målet med klubbverksamheten är att erbjuda en meningsfull fritidsverksamhet som en naturlig del av elevens skoldag. Verksamheten stöder elevernas psykiska och fysiska växande, välmående och utveckling samt ökar delaktigheten. För att främja barn och ungas välmående och utveckling erbjuds ett brett utbud av klubbar som ger eleverna möjlighet att prova på olika aktiviteter och lära sig mångsidiga färdigheter. Klubbarna kan också vara en plats där barnen kan skapa nya vänskapsrelationer. Klubbverksamheten värnar om det svenska språket och stödjer elevernas språkfärdigheter.

Skolan beskriver sin klubbverksamhet i läsårsplanen och informerar eleverna och vårdnadshavarna om den. Skolan kan samarbeta med föräldraföreningen och andra samarbetspartner i anordnandet av klubbverksamheten.

6 BEDÖMNING AV ELEVENS LÄRANDE OCH KUNNANDE I DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN

6.1 Bedömningens syften i den grundläggande utbildningen

I Esbo betonas positiv pedagogik, som även är en utgångspunkt för bedömning av lärande och kunnande. I skolan förs regelbundna diskussioner om bedömning och bedömningspraxis mellan lärare samt med elever och vårdnadshavare i syfte att skapa en bedömningskultur som stöder lärande. Speciellt i början av läsåret är det viktigt att informera elever och vårdnadshavare om bedömningspraxis.

Bedömningen ska vara sporrande och realistisk. I bedömningskulturen i Esbo betonas särskilt växelverkan mellan elev och lärare, som utgör en stor del av bedömningen. Eleven får handledande respons om sitt lärande och sin utveckling. Lärarens uppgift är att medvetandegöra eleven om den egna lärandeprocessen och hjälpa eleven vidare då hen stöter på svårigheter i det egna lärandet. Målet med handledningen av och responsen om lärande är att eleven stegvis tar ett större ansvar för sitt lärande, blir medveten om sin egen lärandeprocess och lär sig att själv påverka det egna lärandet i allt högre grad. Eleven och elevens vårdnadshavare ska vara medvetna om målen för undervisningen och föremål för bedömningen.

Den information som fås i samband med bedömningen utgör grunden för differentiering och bidrar till att tidigt identifiera elevernas eventuella behov av stöd. Bedömningen är också ett verktyg som läraren ska använda för egen självvärdering och för att reflektera över sitt arbete samt för att anpassa undervisningen enligt elevernas behov.

6.5 Bedömning av uppförande

I skolans fostrande uppdrag ingår att ge eleverna handledning samt kunskaper och färdigheter i anknytning till uppförande. Eleverna ska lära sig att ta hänsyn till andra människor och omgivningen och att följa gemensamt överenskomna handlingssätt och regler. De ska i olika kommunikationssituationer i skolan lära sig att uppföra sig sakligt och väl på det sätt som situationen kräver. Eleverna har också ett eget ansvar som medlemmar i skolgemenskapen. Det innebär att regelbundet delta i skolarbetet, att vara hygglig och bemöta sina skolkamrater och de vuxna i skolan med respekt och att följa gemensamma regler. Att respektera andra människors integritet, arbete och arbetsro samt sköta överenskomna uppgifter är nödvändigt i skolarbetet. Lagen om grundläggande utbildning förpliktar eleverna att delta i den grundläggande utbildningen, att utföra sina uppgifter samvetsgrant och att uppträda sakligt. En elev ska enligt lag även låta bli att mobba eller diskriminera samt handla så att hen inte äventyrar andra elevers, skolgemenskapens eller

studiemiljöns säkerhet eller hälsa. Hemmet och skolan ska tillsammans handleda eleven att agera i enlighet med lagen och stöda eleven i skolarbetet.

Elevernas uppförande ska bedömas och eleverna ska ges handledande respons om sitt uppförande i relation till de mål som ställts upp för uppförandet. För att främja en jämlik grundläggande utbildning i Esbo även vad gäller bedömning av uppförande uppgör skolorna tillsammans mål för bedömningen av uppförande. Målen för uppförandet grundar sig på skolornas mål för fostran, principerna för utvecklandet av skolornas verksamhetskultur och skolans ordningsregler. Uppförandet bedöms i samarbete mellan de lärare som undervisar eleven på basis av de gemensamma målen för bedömningen av uppförande som fastställs skolverket i läroplanen.

6.6 Studiegången i den grundläggande utbildningen

6.6.1 Studiegången enligt årskurs

Elevers framsteg i studierna och eventuellt behov av stöd följs upp kontinuerligt. Elevers prestationer i relation till målen för undervisningen behandlas i bedömningssamtal och bedöms i den bedömningsinformation som eleven får under läsåret. Ifall en elev löper risk att inte klara av lärokursen med godkänt vitsord i något ämne, trots givet stöd, ska skolan utan dröjsmål vara i kontakt med elev och vårdnadshavare för att diskutera och komma överens om åtgärder. Huvudsakligen är strävan att eleverna får det stöd de behöver för att fullgöra läroämnenas lärokurser under läsåret som en del av undervisningen.

Elever som trots givet stöd blivit underkända i ett ämne erbjuds möjligheten till ett särskilt prov (utan att delta i undervisning) för att visa att hen inhämtat godtagbara kunskaper och färdigheter i något läroämne, dvs. godkänt. Skolorna ordnar ett tillfälle för att skriva ett prov på kunskaper efter läsårets slut. Datum definieras i läsårsplanen. Det särskilda provet kan innehålla olika slags uppgifter, muntliga och skriftliga, för att eleven på bästa sätt ska kunna visa sina kunskaper. Eftersom provet ordnas efter läsårets slut, ges eleven först ett villkorligt beslut om kvarstannande i läsårsbetyget. Detta beslut kan ändras efter genomfört prov.

6.6.2 Framskridande i studier enligt målhelheter

Riktlinjerna för att framskrida i studier enligt målhelheter definieras i kap 5.4.3. Bedömningen av en elev som fått beslut om studier enligt målhelheter baserar sig på elevens eget studieprogram. Studieprogrammet dokumenteras i elevens plan för genomförande av elevspecifikt stöd. I planen har definierats i vilken ordning och enligt vilka helheter eleven framskrider i sina studier. Eleven får ett läsårsbetyg i slutet av varje läsår samt övrig bedömningsinformation enligt vad skolan bestämt i den skolverket delen av läroplanen. Elevens studieprogram läggs till som bilaga till läsårsbetyget.

6.7 Gemensamma läroämnena och valfria ämnena som ska bedömas i slutet av läsåret

I årskurserna 1–3 ges bedömningen i både gemensamma och valfria ämnen i form av verbala betyg. Från och med läsårsbedömningen i årskurs 4 bedöms eleverna med siffror.

Valfria ämnen ingår i elevernas studier i årskurserna 5–9. Valfria ämnen som omfattar minst två årsveckotimmar bedöms med siffror i årskurserna 5–9. Lärokurser i valfria ämnen som omfattar mindre än två årsveckotimmar och helheter bestående av sådana lärokurser ska bedömas verbalt med anteckningen ”godkänd”.

Valfria konst- och färdighetsämnen är en del av undervisningen och bedömningen i det gemensamma läroämnet.

För en elev vars modersmål är något annat än undervisningsspråket och studerar modersmål enligt lärokursen svenska som andra språk används huvudsakligen sifferbedömning från och med läsårsbedömningen i årskurs 4 i gemensamma läroämnena och valfria ämnen som för övriga elever. I undantagsfall kan bedömningen ges som ett verbalt omdöme, förutom vid slutbedömningen, ifall det inte är möjligt att bedöma elevens lärande och kunnande på grund av att de språkliga färdigheterna i svenska ännu är under utveckling. Det är viktigt att det verbala omdömet är utförligt och tydligt formulerat samt innehåller tillräckligt information om elevens lärande och kunnande.

Om eleven studerar enligt en avgränsad lärokurs, ska elevens kunnande bedömas i relation till de mål och innehåll som fastställts, för eleven i planen för genomförande av elevspecifikt stöd. Bedömningen är verbal fram till slutbedömningen. Vid den verbala bedömningen läggs en asterisk (*) till. Vid slutbedömningen ges vitsordet 5*.

6.8 Slutbedömningen i den grundläggande utbildningen

Bildandet av slutvitsord

En elev som uppnått godkända resultat i ett läroämne vars studier avslutats i årskurs 7 eller 8 har inte möjlighet att genom tilläggsprestationer påverka sitt slutvitsord. Då slutbedömningen genomförs kan läraren be eleven om tilläggsprestationer enbart om det inte finns tillräckligt information om elevens kunnande. Genom tillräckliga stödåtgärder, användning av mångsidiga och, vid behov, alternativa bedömningsmetoder och specialarrangemang säkerställer skolan att eleven ges goda möjligheter att visa sitt kunnande redan då läroämnet undervisas.

Om eleven studerar enligt en avgränsad lärokurs ska elevens kunskande bedömas i relation till de mål och innehåll som fastställts för eleven i planen för genomförande av elevspecifikt stöd. Bedömningen är verbal fram till slutbedömningen. Vid den verbala bedömningen läggs en asterisk (*) till. Vid slutbedömningen ges vitsordet 5*.

Bedömning av valfria ämnen i slutbedömningen

Hur valfria ämnen erbjuds i skolorna definieras i kap 10.2. Skolorna definierar hurdana valfria ämnen som erbjuds i skolan. I årskurs 7–9 kan ett valfritt ämne erbjudas som en fördjupad helhet som hör till ett gemensamt läroämne. Ett valfritt ämne som hör till ett gemensamt läroämne och som bedöms verbalt med anteckningen ”godkänd” kan höja slutvitsordet i läroämnet i fråga. I de skolvisa läroplansdelarna för de valfria ämnena ska det tydligt framgå om det valfria ämnet är fördjupning i ett gemensamt ämne eller om det är fråga om tillämpade studier.

6.9 Frånvaro och dess inverkan på bedömning

Om eleven tillfälligt beviljats befrielse från undervisningen ska skolan säkerställa att eleven inte blir efter i undervisningen under sin frånvaro. Även för elever som är tillfälligt beviljade frånvaro från undervisningen ska den summativa bedömningen definiera i vilken mån eleven, genom mångsidiga prestationer, har uppnått målen som ställts upp för läroämnet. Om läraren, på grund av elevens tillfälliga frånvaro, behöver kompletterande information om elevens kunskande kan hen ge eleven möjlighet till tilläggsprestationer innan den summativa bedömningen genomförs. Godkända vitsord i läsårsbetyget kan inte höjas i efterhand.

6.11 Betyg

Precisering av betyg och betygsanteckningar i Esbo 6.11-6.11.5:

I de svenska skolorna i Esbo ges eleverna läsårsbetyg, skiljebetyg och avgångsbetyg. Skolorna använder gemensamma botten för dessa betyg. Under läsåret får eleverna ta del av summativ bedömningsinformation minst en gång under läsåret i alla läroämnen eleven studerat enligt det sätt som skolan definierat i den skolvisa delen i läroplanen gällande bedömning.

I årskurserna 1–3 ges bedömningen i betygen i form av verbalt omdöme. Från och med läsårsbedömningen i årskurs 4 får eleverna betyg med sifferbedömning. Uppförande bedöms med verbal bedömning i årskurserna 1–3 och bedömningen ges då som bilaga till läsårsbetyget och skiljebetyget. Användning av verbal och sifferbedömning definieras närmare i kap. 6.7 och 6.8.

Om eleven studerar enligt en avgränsad lärokurs ska elevens kunskande bedömas i relation till de mål och innehåll som fastställts för eleven i planen för genomförande av elevspecifikt stöd.

Bedömningen är verbal fram till slutbedömningen. Vid den verbala bedömningen läggs en asterisk (*) till. Vid slutbedömningen ges vitsordet 5*.

För deltagande i undervisning i eget modersmål/upprätthållande undervisning ges i slutet på läsåret ett skilt betyg och antecknas inte i läsårs-, skilje- eller avgångsbetygen.

7 STÖD FÖR LÄRANDE OCH SKOLGÅNG

7.1 Elevers rätt till stöd för lärande och skolgång

Pedagogik av hög kvalitet lägger grunden för elevers lärande och välbefinnande i skolan. Svårigheter i lärande och skolgång ska förebyggas genom att undervisningsarrangemangen som stödjer förutsättningar för lärande används mångsidigt som en del av skolans dagliga verksamhet. Undervisningen ska ta hänsyn till både gruppens och den enskilda elevens behov. Genom det grupp-specifika stödet ska alla elevers inläring främjas. Att bedöma behovet av stöd och ge det stöd som behövs ska ingå i all undervisning inom det grupp-specifika stödet. Stödet ska ordnas genom samarbete mellan lärarna och den övriga personalen och i nära samarbete med eleven och vårdnadshavaren. En välfungerande eftermiddags- och klubbverksamhet kan för sin del också främja en elevs välbefinnande, utveckling och skolgång.

Principerna för ordnandet av stöd för lärande och skolgång i de svenskspråkiga skolorna i Esbo grundar sig på ett flexibelt sätt att utnyttja tillbudsstående resurser så att de grupp-specifika stödåtgärderna och de elevspecifika stödformerna svarar mot elevernas behov.

Rektorn ansvarar för att leda skolans strukturer och helheten för stöd till lärande. Rektorn ansvarar för genomförandet, uppföljningen, bedömningen och utvecklingen av undervisningsarrangemang som stödjer förutsättningarna för lärande på sin skola. Rektorn leder den pedagogiska verksamheten och ansvarar för att skolans resurser fördelas ändamålsenligt.

Rektorn ansvarar för att lärsplanen utarbetas i samarbete med personalen och att den kommuniceras till elever och vårdnadshavare. I lärsplanen beskrivs principerna för undervisningsarrangemang som stödjer förutsättningarna för lärande, verksamhetsstrukturer, arbetsrutiner och ansvar på skolenivå. Rektorn ansvarar för uppföljningen och bedömningen av lärsplanens genomförande.

Vårdnadshavarna ska uppmuntras att för sin del stöda sitt barns målinriktade lärande och skolgång. Vårdnadshavarna ska informeras om möjligheten att få stöd och om de centrala principerna för ordnandet av stöd. Vårdnadshavare ska ges tillräcklig information om till exempel hur elevers ärenden behandlas, hur uppgifter fås och lämnas ut samt om frågor kring sekretess.

Skolan tar upp sin oro med vårdnadshavare genast då ett behov av stöd uppstår. Målet är att handla i samförstånd med elev och vårdnadshavare. Eleverna ska delta i arbetet på ett ändamålsenligt och för dem lämpligt sätt. Det är skolans skyldighet att bemöta elevers behov av stöd för lärande och skolgång och vårdnadshavares samtycke behövs inte för att bedöma, planera och förverkliga stödet. Eleven kan också behöva individuellt elevvårdsstöd. Det individuella elevvårdsstödet baserar sig på frivillighet och förutsätter att eleven eller vid behov vårdnadshavaren ger sitt samtycke.

7.2 Undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande

I de svenspråkiga skolorna i Esbo är undervisningsarrangemang som stödjer förutsättningarna för lärande en central del av skolans verksamhetskultur. Målet är att ge alla elever lika möjligheter till utveckling och lärande. Principerna för genomförandet av dessa arrangemang är inkludering, språklig medvetenhet samt samarbete och planering. Planeringen och genomförandet av undervisningsarrangemang som stödjer förutsättningarna för lärande sker i samarbete inom skolan. Samarbetets strukturer preciseras i skolans läsårsplan. Svenska bildningstjänster har en gemensam stomme som används för skolans läsårsplan.

Undervisningen differentieras för att säkerställa alla elever får lämpliga utmaningar och möjligheter att lyckas. Lärmiljöerna planeras och omformas så att hela gruppens lärande, utveckling och delaktighet främjas och så att varje elev kan delta i undervisningen utgående från sina förutsättningar. De personalresurser som finns tillgängliga i skolan utnyttjas flexibelt utgående från behovet i syfte att stödja alla elever i skolan.

7.3 Gruppspecifika stödformer – mål och anordnande

Gruppspecifika stödformer erbjuds systematiskt i alla svenskspråkiga grundskolor i Esbo som en del av skolans grundläggande verksamhet. De gruppspecifika stödformerna (allmän stödundervisning, stödundervisning i undervisningsspråket och undervisning som ges av en speciallärare i samband med annan undervisning) ordnas så att så många elever som möjligt drar nytta av dem. Gruppspecifika stödformer erbjuds som samundervisning och kompanjonsundervisning eller i mindre grupper, huvudsakligen under de lektioner där behovet av stöd finns. Gruppspecifika stödformer kan också erbjudas utanför lektionerna, med hänsyn till skolans maximala längd på skoldagarna. Rektorn ansvarar för att fördela de undervisningstimmar som är avsatta för gruppspecifika stödformer, med hänsyn till gruppernas behov och förutsättningar.

Principerna och strukturerna för att flexibelt bilda mindre grupper kan beslutas skolvis utgående från behovet. De lärare som undervisar eleverna kan flexibelt bilda mindre grupper inom de resurser som rektorn fördelar.

Lärarna som undervisar gruppen samarbetar i planeringen, genomförandet och bedömningen av de gruppspecifika stödformernas tillräcklighet. I planeringen av gruppspecifika stödformer kan man till exempel använda konsultation av speciallärare. Genomförandet av gruppspecifika stödformer kan registreras i det elektroniska skoladministrationssystemet (Wilma). Om lärarna som undervisar gruppen bedömer att gruppspecifika stödformer inte räcker för att stödja elevens lärande eller skolgång, inleds bedömningen av behovet av elevspecifika stödåtgärder. I sådant fall kontaktar läraren elevens vårdnadshavare.

I de svenska skolorna i Esbo ordnas stödundervisning i undervisningsspråket så att den så effektivt som möjligt stödjer eleverna i att lära sig skolans undervisningsspråk och delta i undervisningen. Majoriteten av eleverna i de svenskspråkiga skolorna är två- eller flerspråkiga. Stödundervisning i undervisningsspråket ges oberoende av elevens modersmål för alla som är i behov av stödet.

7.4 Elevspecifika stödåtgärder

Smågrupper som undervisas av speciallärare/specialklasslärare kan bildas som en del av elevspecifika stödåtgärder. Med smågrupper avses sådana grupper som kan beslutas skolvis baserat på skolans årliga resurser och enligt behov av stöd. I de svenska skolorna i Esbo är smågruppens maximala elevantal 12. De lärare som undervisar eleverna planerar smågrupper inom de resurser som rektorn fördelar. Principerna för bildandet av smågrupper och genomförandet av rutinerna skrivs in i läsårsplanen.

För specialklasser som undervisas av specialklasslärare följs lagstadgad gruppstorlek. Eleven kan beviljas plats i specialklass enligt Beslutanderätt i enlighet med lagstiftningen som gäller småbarnspedagogik och utbildning för tjänstemän inom Esbo stads resultatenhet Svenska bildningstjänster och staben för sektorn. Bildandet av specialklasser beslutas på resultatenhetsnivå. I enlighet med ett avtal mellan Esbo stad och Helsingfors stad kan undervisningen i en specialklass vid behov ordnas i en skola i Helsingfors.

Bedömningen av behovet av elevspecifika stödåtgärder inleds när lärarna som undervisar eleven konstaterar att de gruppspecifika stödformerna inte är tillräckliga. Planeringen av elevspecifika stödåtgärder inleds med att bedöma tillräckligheten av de gruppspecifika stödformer som eleven redan har fått.

Elevens klasslärare/-föreståndare ansvarar för processen av bedömningen och planeringen av stödet tillsammans med speciallärare. Andra lärare som undervisar eleven och vid behov övriga sakkunniga kan delta processen. Eleven och elevens vårdnadshavare görs delaktiga i processen. Inom den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo används en gemensam blankett för bedömning av behovet av elevspecifikt stöd som ingår i elevens plan för genomförande av elevspecifikt stöd. Beslutanderätten av förvaltningsbesluten om elevspecifikt stöd definieras i Beslutanderätt i enlighet med lagstiftningen som gäller småbarnspedagogik och utbildning för tjänstemän inom Esbo stads resultatenhet Svenska bildningstjänster och staben för sektorn.

Vid bedömning av behovet och planering av elevspecifika stödåtgärder sker samarbete vid behov och från fall till fall med yrkesverksamma inom elevvårdstjänster och andra aktörer inom sektorsövergripande samarbete. Elevvårdspersonalens arbetsbeskrivningar gällande stöd finns i en skild anvisning på Svebix.

7.4.3 Beslut om stöd

Beslutanderätten av förvaltningsbesluten om elevspecifikt stöd definieras i Beslutanderätt i enlighet med lagstiftningen som gäller småbarnspedagogik och utbildning för tjänstemän inom Esbo stads resultatenhet Svenska bildningstjänster och staben för sektorn. Förvaltningsbeslutet gäller tills vidare. Planen uppdateras minst en gång per läsår. Om elevens situation och behov av stöd förändras väsentligt måste ett nytt förvaltningsbeslut om stöd fattas. Beslutet om stöd ska också ses över när undervisningsplatsen ändras. Eleven och vårdnadshavaren ska höras inför beslutet.

7.5 Avvikelse från den grundläggande utbildningens lärokurs eller från målen i läroplanen

Innan ett förvaltningsbeslut om avvikelse från den grundläggande utbildningens lärokurs eller från målen i läroplanen kan fattas måste en bedömning av behovet av elevspecifikt stöd och en plan för genomförande av elevspecifikt stöd göras. Planen ska utarbetas av de lärare som undervisar eleven i samarbete med eleven och vårdnadshavaren. Sektorsövergripande samarbete rekommenderas vid bedömningen av behovet av stöd och då planen utarbetas.

Beslutanderätten av förvaltningsbesluten om att avvika från den grundläggande utbildningens lärokurs eller målen i läroplanen definieras i Beslutanderätt i enlighet med lagstiftningen som gäller småbarnspedagogik och utbildning för tjänstemän inom Esbo stads resultatenhet Svenska bildningstjänster och staben för sektorn.

Innan ett förvaltningsbeslut om avvikelse från den grundläggande utbildningens lärokurs eller från målen i läroplanen fattas ska eleven och vårdnadshavaren höras. Eleven och vårdnadshavaren ska informeras om hur avvikelsen av lärokursen påverkar elevens behörighet för fortsatta studier efter den grundläggande utbildningen.

Att framskrida i studier enligt målhelheter planeras i samarbete med eleven och vårdnadshavaren. Om att framskrida i studier enligt målhelheter beskrivs närmare i kapitel 5.4.3.

7.8 Kontinuerligt stöd i övergångsskeden, samarbete och smidig överföring av information

Smidiga övergångar och fungerande rutiner för informationsöverföring är centrala för att stödja elevens lärande och skapa kontinuitet i skolgången och det stöd eleven får. I läsårsplanen preciserar skolan rutiner och ansvar vid övergångarna.

Vid överföring av information till elevens nya klass/skola gällande stöd följs Esbos gemensamma anvisningar för dataöverföring. Information som är nödvändig för att anordna undervisningen får alltid föras över till den nya klassen/skolan. Med tanke på samarbetet och förtroendet mellan parterna är målet att ändå att handla i samförstånd med vårdnadshavarna.

Vid behov, och med vårdnadshavarnas tillstånd, kan ett överlåtelsemöte mellan personalen i elevens nuvarande enhet/klass/skola och nya klass/skola ordnas då eleven byter skola eller flyttar från förskoleundervisningen till grundläggande utbildningen. I särskilda fall, och med vårdnadshavarens tillstånd, kan ett överlåtelsemöte även ordnas då eleven flyttar över från den grundläggande utbildningen till andra stadiet. Vid överlåtelsemöten som gäller en elev i behov av stöd kan också vårdnadshavare, en speciallärare och andra sakkunniga delta.

8 ELEVVÅRD

I Esbo stad används en gemensam elev-och studerandevårdsplan med tillhörande bilagor för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen. I Esbo finns därtill en styrgrupp för elevvård, med representanter från alla enheter inom sektorn för tillväxt och lärande samt elevvårdstjänsterna i Västra Nylands välfärdsområde.

13 VALFRIHET I DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN

Den årskursvisa fördelningen av de valfria timmarna har definierats i timfördelningen för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo (se bilaga).

13.1 Valfria timmar i konst- och färdighetsämnena

I årskurserna 1-6 väljer skolan (direktionens beslut) till vilka ämnen timmarna riktas. Skolan bearbetar läroplanen för de konst- och färdighetsämnenas del så att innehållet motsvarar det totala antalet timmar i läroämnet. I årskurserna 7-9 studerar eleverna ett valfritt konst- och färdighetsämne. Skolan bestämmer (direktionens beslut) i vilka konst- och färdighetsämnen det erbjuds valfria kurser och eleverna ska ha möjlighet att välja mellan läroämnena. För dessa ämnens del ska utarbetas läroplansdel för de fördjupade valfria studierna. Skolan beskriver studiernas namn, mål och innehåll per årskurs samt eventuella särdrag angående lärmiljöer och arbetssätt.

13.2 Valfria ämnen

I de svenska skolorna i Esbo har eleverna en valfri årsveckotimme i årskurserna 5 och 6, fem årsveckotimmar i årskurs 8 och två årsveckotimmar i årskurs 9. De valfria ämnena definieras skolvis (direktionens beslut) på basis av följande, gemensamma riktlinjer.

Eleverna ska ha möjlighet till val. Årsveckotimmarna för de valfria ämnena i årskurserna 5 och 6 utgör en årsveckotimmes helheter per årskurs. Skolvis erbjuds tillämpade studier i gemensamma ämnen eller ämneshelheter som består av flera läroämnen.

I årskurserna 8 och 9 kan timmarna användas till större helheter. Då är betoningen i undervisningen på fördjupade studier i gemensamma ämnen. Undervisning i B2-språk ingår i de valfria ämnena och undervisas i enlighet med timantal fastställt i timfördelningen för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo. De valfria ämnena i årskurs 8 och 9 kan även innefatta tillämpade studier i gemensamma ämnen eller ämneshelheter som består av flera läroämnen.

För vissa valfria ämnen fastställs en gemensam läroplansdel för läroämnet för den grundläggande utbildningen på svenska i Esbo bland annat B2-språken. För de övriga ämnena utarbetar skolan en läroplansdel skilt för varje valfritt ämne. I läroplansdelen fastställs läroämnets namn, mål och innehåll samt bedömning per årskurs samt eventuella särdrag angående lärmiljöer, arbetssätt, stöd och handledning.